

Bài tập số 4. Đạo hàm và vi phân.*Vũ Thị Hương Giang***Bài 1.** Tính đạo hàm của các hàm số sau:

1. $f(x) = x \ln x - x; (x > 0)$

2. $f(x) = \ln^2(1 + x^2)$

3. $y = x^{\cos x}; x > 0$

4. $f(x) = 2^{x^2}$

5. $f(x) = e^{x^2}(\sin x + \cos x)$

6. $f(x) = \sqrt{1 + \arcsin x}$

7. $f(x) = \sqrt{1 + \sin 2x}$

8. $f(x) = (\arcsin x)^2$

9. $y = \frac{\sin x + \cos x}{1 - \cos x}$

10. $y = \frac{\arccos x}{1 - x^2}$

11. $f(x) = \ln \sqrt{1 + x + x^2}$

12. $f(x) = \ln \sqrt{\frac{1 + x^2}{1 - x^2}}$

Bài 2. Tính đạo hàm của các hàm số sau:

1. $f(x) = \begin{cases} 1 - x & , x < 1 \\ (1 - x)(2 - x) & , 1 \leq x \leq 2 \\ 2 - x & , x > 2 \end{cases}$

2. $f(x) = \begin{cases} x^2 - 3x + 1 & , x > 1 \\ 2 + 2x & , x \leq 1 \end{cases}$

3. $f(x) = \begin{cases} x^2 \cos \frac{1}{x} & , x \neq 0 \\ 0 & , x = 0 \end{cases}$

4. $f(x) = x|x|.$

5. $f(x) = \begin{cases} x^2 \sin \frac{1}{x} & ; x \neq 0 \\ 0 & ; x = 0 \end{cases}.$

6. $f(x) = \begin{cases} (x - a)^2(x - b)^2 & ; x \in [a, b] \\ 0 & ; x \in [a, b] \end{cases}.$

Bài 3. Với điều kiện nào của hàm số: $f(x) = \begin{cases} x^n \sin \frac{1}{x} & , x \neq 0 \\ 0 & , x = 0 \end{cases}; n \in \mathbb{N}.$ Thì:1. Hàm số liên tục tại $x=0$ .2. Hàm số khả vi tại $x=0$ .3. Hàm số khả vi liên tục tại $x=0$.**Bài 4.** Xác định a, b để hàm số sau $f(x) = \begin{cases} \sin x + a & ; x < 0 \\ bx & ; x \geq 0 \end{cases}$ khả vi tại $x = 0$.**Bài 5.** Chứng minh rằng hàm $f(x) = \begin{cases} x^2 \sin \frac{1}{x} & ; x \neq 0 \\ 0 & ; x = 0 \end{cases}$ khả vi với $\forall x \in \mathbb{R}$, tuy nhiên $f'(x)$ khôngliên tục tại $x = 0$.**Bài 6.** Tìm vi phân của các hàm số sau:

Bài tập số 4. Đạo hàm và vi phân.*Vũ Thị Hương Giang*

1. $y = \frac{1}{a} \arctan \frac{x}{a}, a \neq 0$

2. $y = \arcsin \frac{x}{a}; a \neq 0$

3. $y = \frac{1}{2a} \ln \left| \frac{x-a}{x+a} \right|; a \neq 0$

4. $y = \ln \left| x + \sqrt{x^2 + a} \right|$

Bài 7. Sử dụng công thức $f(x_0 + \Delta x) \approx f(x_0) + f'(x_0) \cdot \Delta x$ để tính gần đúng:

1. $\tan 46^\circ$

2. $\arctan 1,02$

3. $\sqrt{64,5}$

4. $\log 11$

5. $\sin 88^\circ$

6. $\arcsin 0,49$

7. $\sin 29^\circ$

8. $\arctan 0,98$

9. $\ln 1,01$

10. $\sqrt{3,99}$

11. $\sqrt{\frac{2,037^2 - 3}{2,037^2 + 5}}$

Bài 8. Tính đạo hàm cấp n của các hàm số sau:

1. $y = \sin x$

2. $y = \sin(ax + b)$

3. $y = \cos x$

4. $y = \cos(ax + b)$

5. $y = e^x$

6. $y = e^{ax+b}$

7. $y = \frac{1}{ax+b}$

8. $y = \ln|ax+b|$

9. $y = \frac{3x}{x^2 - 3x + 2}$

10. $y = \frac{4x-3}{x^2 + 4x - 12}$

11. $y = (x^2 + x + 1)e^x$

12. $f(x) = \sin 3x \cdot \cos 2x$

13. $f(x) = \frac{1}{x^2 - 4}$

14. $f(x) = \sin^2 x$

15. $f(x) = (x^2 + 4)e^{2x}$

16. $f(x) = x^2 \sin 2x$

17. $f(x) = \frac{x^2}{1-x}$

18. $f(x) = \frac{x^2 - x}{x + 4}$

19. $f(x) = \frac{1+x}{\sqrt{1-x}}$

20. $y = \frac{x}{x^2 - 1}$

21. $y = \frac{1}{x^2 - 3x + 2}$

22. $y = e^{ax} \sin(bx + c)$

23. $y = \ln|x^2 + x - 2|$

24. $y = \ln|x^2 + 5x + 6|$

25. $y = \ln \left| \frac{x-2}{x+2} \right|$

Bài 9.

1. Tính đạo hàm cấp 4 của hàm $y = x^3 e^{4x+5}$

Bài tập số 4. Đạo hàm và vi phân.*Vũ Thị Hương Giang*

2. Tính đạo hàm cấp 5 của $y = \frac{x^3 - 2x + 1}{x^2 - 5x - 14}$
3. Tính đạo hàm cấp 3 của $f(x) = \cos 2x \cdot \cos 4x$

Bài 10. Tính đạo hàm cấp cao:

- a. $y = \frac{x^2}{1-x}$, tính $y^{(8)}$ b. $y = \frac{1+x}{\sqrt{1-x}}$, tính $y^{(100)}$
- c. $y = x^2 e^{2x}$, tính $y^{(10)}$ d. $y = x^2 \sin x$, tính $y^{(50)}$

Bài 11. Tìm khai triển Mac Laurin của các hàm số sau:

1. $f(x) = e^{x^2}$ 2. $f(x) = \frac{1}{3x-1}$ 3. $f(x) = \frac{1}{(x+1)(x-2)}$

Bài 12. Viết khai triển Mac Laurin với phần dư dạng Peano cho các hàm sau:

1. $f(x) = \tan x$ đến x^3 2. $f(x) = \sin(\sin x)$ đến x^5 .

Bài 13. Viết đa thức sau dưới dạng lũy thừa của $x-2$

1. $f(x) = x^4 - 5x^3 + 6x^2 - x + 9$ 2. $f(x) = -2x^4 + 11x^3 - 18x^2 + 8x - 1$

Bài 14. Dùng quy tắc L'Hospital để tính:

1. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x - x}{x^3}$ 2. $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln \sin x}{\ln(1 - \cos x)}$ 3. $\lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{1}{\ln x} - \frac{1}{x-1} \right)$
4. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x} \left(\frac{1}{x} - \cot x \right)$ 5. $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(x + \sqrt{x^2 + 1} \right)^{\frac{1}{\ln x}}$ 6. $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\sin x}{x} \right)^{\frac{1}{x^2}}$

Bài 15. Khai triển Taylor để tính các giới hạn sau:

1. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x - x \cdot \sqrt[3]{1-x^2}}{x^3}$ 2. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)^x - 1}{1 - \cos x}$
3. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1+x)^{\frac{1}{x}} - e}{x}$ 4. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin(\sin x) - x}{\tan x - \sin x}$

Bài 16. Trong các công thức sau, công thức nào đúng:

$$\sin x = x - \frac{x^3}{6} + \frac{x^5}{120} + o(x^5) \qquad \sin x = x - \frac{x^3}{6} + \frac{x^5}{120} + o(x^6)$$

Bài 17. Sử dụng công thức Taylor để tính đạo hàm cấp n tại $x=0$ của các hàm số sau:

Bài tập số 4. Đạo hàm và vi phân.*Vũ Thị Hương Giang*

1. $y = x^3 \cdot e^x$

2. $y = \arctan x$

3. $y = \arcsin x$

Bài 18. Sử dụng công thức tính gần đúng:

$$\cos x \approx 1 - \frac{x^2}{2} + \frac{x^4}{4!} \quad \ln(1+x) \approx x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{3} - \frac{x^4}{4}$$

Hãy tính $\cos 0,05$ và $\ln(1,5)$ và đánh giá sai số.**Bài 19.** Viết khai triển Mac Laurin của các hàm số sau đây:

a) $y = e^x$

b) $y = \sin x$

c) $y = \cos x$

d) $y = (1+x)^m$

e) $y = \frac{1}{1 \pm x}$

f) $y = \ln(1 \pm x)$

g) $y = \frac{x^2 + 5}{x^2 + x - 12}$

h) $y = \frac{1}{x^4 - 3x^2 - 4}$

i) $y = \ln \frac{3+x}{2-x}$

k) $y = \cos^3 x$

l) $y = x^3 - 2x^2 + 3x + 5$ theo $(x-2)$

Bài 20.1. Khai triển $P(x) = x^3 + x - 1$ theo lũy thừa nguyên dương của $x-1$ .2. Khai triển đa thức $P(x) = x^5 + x^3 - 3x^2 + 1$ theo lũy thừa nguyên dương của $x-1$ .3. Khai triển Taylor đến cấp 2 tại điểm $x = \frac{1}{2}$ với phần dư dạng peano của hàm số $f(x) = \arcsin x$ .4. Khai triển Taylor đến cấp 5 tại điểm $x=1$ với phần dư dạng peano của hàm số $f(x) = (x-1)3\arccos(x-1)$ .5. Khai triển hàm số $f(x) = \sqrt[3]{x+7}$ theo lũy thừa của $x-1$ đến bậc 3 với phần dư dạng peano.6. Khai triển Mac – Laurin đến cấp 4 của hàm số $f(x) = \int_0^x \ln(1+t)dt$.**Bài 21.**1. Khai triển Mac – Laurin của hàm số $f(x) = x^2 \sin 2x + 3$ .2. Khai triển Mac – Laurin của hàm số $f(x) = \frac{1}{2x+3}$.

Bài tập số 4. Đạo hàm và vi phân.**Vũ Thị Hương Giang**

3. Khai triển Taylor theo lũy thừa của $x-1$ đến bậc ba của hàm số $f(x) = \frac{1}{\sqrt{x}}$.
4. Khai triển Taylor theo lũy thừa của $x-1$ đến bậc ba của hàm số $f(x) = x^x - 1$.
5. Khai triển Taylor theo lũy thừa của $x-2$ đến bậc ba của hàm số $f(x) = \frac{x}{x-1}$.
6. Khai triển Taylor theo lũy thừa của $x-1$ đến bậc ba của hàm số $f(x) = \ln(1-x+x^2)$.
7. Khai triển Mac – Laurin của hàm số $f(x) = e^{\frac{-x^2}{2}}$.
8. Khai triển Mac – Laurin đến lũy thừa bậc 3 của x của hàm số $f(x) = e^{\sin x}$.
9. Khai triển Mac – Laurin của hàm số $f(x) = e^{\tan x}$ đến bậc 5 của x .
10. Khai triển Mac – Laurin của hàm số $f(x) = \frac{x^2+5}{x^2+x-12}$.
11. Khai triển Mac – Laurin của hàm số $f(x) = \cos^3 x$.
12. Khai triển Taylor của hàm số $f(x) = \ln\left(\frac{(x-1)^{x-2}}{3-x}\right)$ đến cấp 4 của $x-2$ với phần dư dạng Peano.

Bài 22. Sử dụng khai triển Taylor để tính giới hạn:

1. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \arctan x}{x^3}$.
2. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{x^3} - 1 - x^3}{\sin^6 x}$.
3. $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{\ln(1-x)} - \frac{1}{x} \right)$.
4. $\lim_{x \rightarrow 0} x^2 e^{\frac{1}{x^2}}$.
5. $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\cot x - \frac{1}{x} \right)$.
6. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2}{\sqrt[3]{1+5x-x-1}}$.
7. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - e^{\sin x}}{x^3 + 3x^4}$.
8. $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{\sin^2 x} - \frac{1}{x^2} \right)$.
9. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x^2 - x^2}{x^5 \sin x}$.

Bài 23*. Sử dụng khai triển Taylor để chứng minh bất đẳng thức:

5. Cho $x > -1$. Chứng minh rằng:

Bài tập số 4. Đạo hàm và vi phân.*Vũ Thị Hương Giang*

a. $(1+x)^\alpha \geq 1+\alpha x, \alpha \in (-\infty, 0) \cup (1, +\infty)$

b. $(1+x)^\alpha \leq 1+\alpha x, \alpha \in (0, 1)$

6. $\forall x \geq 0, \alpha > 2: (1+x)^\alpha \geq 1+\alpha x + \frac{\alpha(\alpha-1)}{2}x^2.$

7. $\frac{1}{x+1} > 1-x+x^2-x^3, \forall x > 0.$

8. $\frac{1}{x+1} < 1-x+x^2-x^3+x^4, \forall x > 0.$

9. $e^x \geq 1+x, \forall x \in \mathbb{R}.$

10. $a^x \geq 1+x, \forall x \in \mathbb{R}^+, a \geq e.$

11. $e^x \geq 1+x+\frac{x^2}{2}, \forall x \geq 0.$

12. $e^x \leq 1+x+\frac{x^2}{2}, \forall x \leq 0$

Bài 24. Sử dụng khai triển Taylor để tính đạo hàm cấp cao tại điểm x_0 .1. Tính đạo hàm cấp n của hàm số: $y = x^3 e^x$ tại $x = 0$ .2. Cho hàm số $f(x) = \frac{x}{1+x^3}$. Tính $f^{(7)}(0)$ .3. Cho hàm số $f(x) = \sin(\sin x)$. Tính $f^{(3)}(0), f^{(4)}(0)$ .4. Tính đạo hàm cấp 3 tại $x = 0$ của hàm số $f(x) = e^x \sin x$ .5. Tính đạo hàm cấp 3 tại $x = 0$ của hàm số $f(x) = \ln(1+x+x^2)$ .6. Tính đạo hàm cấp 12 tại $x = 0$ của hàm số $f(x) = \frac{1}{2+x^3}$ .7. Khai triển Mac – Laurin của hàm số $f(x) = (x^3+1)e^{x^3}$ từ đó tính đạo hàm $f^{(2019)}(0)$ .8. Khai triển Mac – Laurin của hàm số $f(x) = (x^2+1)\cos x$, từ đó tính đạo hàm $f^{(2020)}(0)$ .9. Khai triển Mac – Laurin của hàm số $f(x) = \ln(1+x^2)$ từ đó tính $f^{(2020)}(0)$.**Bài 25.** Sử dụng khai triển Taylor để tính giá trị gần đúng:1: Khai triển Taylor hàm số $f(x) = \sqrt[5]{x+1}$ đến cấp 2 tại điểm $x = 31$, từ đó tính $\sqrt[5]{33}$ và đánh giá sai số.2. Tính gần đúng $\cos \frac{\pi}{18}$ chính xác đến 0,0001.

Bài tập số 4. Đạo hàm và vi phân.*Vũ Thị Hương Giang*

2. Dùng công thức tính gần đúng $\ln(1+x) \approx x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{3} - \frac{x^4}{4}$ để tính gần đúng $\ln(1,5)$ và đánh giá sai số.

4. Tính gần đúng: $e^{0,1}$.

Bài 26. Viết khai triển Mac Laurin đến số hạng chứa x^3 của hàm số: $f(x) = \arctan x$.

Áp dụng tính gần đúng $\arctan(0,1)$.

Áp dụng tính: $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \arctan x}{x^3}$.

Bài 27. Viết khai triển Mac laurin đến số hạng chứa x^3 của hàm số: $f(x) = \sqrt[3]{1+2x}$.

Áp dụng tính gần đúng $\sqrt[3]{1,02}$.

Bài 28. Viết khai triển Taylor đến cấp 3 của hàm số: $f(x) = \ln x$ xung quanh điểm $x_0 = 1$.

Áp dụng tính gần đúng $\ln(1,1)$.

Bài 29. Viết khai triển Mac Laurin đến cấp 3 của hàm số: $f(x) = \sqrt{1-3x}$ xung quanh điểm $x_0 = 1$.

Áp dụng tính gần đúng $\sqrt{0,7}$.

Bài 30. Viết khai triển Taylor đến cấp 3 của hàm số: $f(x) = \cos 2x$ xung quanh điểm $x_0 = 0$.

Áp dụng tính $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos 2x}{x^2}$.

Bài 31. Dùng định lý Lagrange để chứng minh:

1. $|\sin x - \sin y| \leq |x - y|$.

2. $|\cos x - \cos y| \leq |x - y|$.

3. $|\tan x - \tan y| \geq |x - y|, \forall x, y \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$.

4. $\arcsin x < \frac{x}{1-x^2}, x \in (0,1)$.

5. $\arctan x < \frac{x}{1+x^2}, x > 0$.

6. Chứng minh: $\frac{a-b}{a} < \ln \frac{a}{b} < \frac{a-b}{b}; a > b > 0$.

.